

TÜTÜN İŞLEYEN FABRİKADAN BİLİM ÜRETEEN ÜNİVERSİTEYE: 15. YILINDA KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr. Mustafa AYDIN

Khas öğretim üyesi

Fotoğraf: Ulaş TOSUN

İstanbul'un tarihi yarımadasında, Haliç'in kıyısında, 1884'de kurulmuş, uzun yıllar başta bölge halkı olmak üzere birçok insana iş imkanı sağlayan bir tütün fabrikasının; yüzyıl sonra yine çok sayıda insanı istihdam eden, fakat bu kez tütün yaprağı yerine insan işleyen ve bilim üreten bir eğitim kurumuna dönüşeceği kimin aklına gelirdi? Şimdi, o eğitim kurumu 15. yaşını kutlamaya hazırlanıyor.

Babasının “bir okul yaptırmak, bin kişiyi hapisaneye düşmekten kurtarır” düsturuyla yola çıkan ve yaptığı sosyal sorumluluk yatırımlarıyla ülkenin en önde gelen hayırseverleri arasında yerini alan ve bugün şükranla andığımız Kadir Has, kendi adına bir üniversite kurmaya giriştiğinde ‘vatan borcu ödediği’ inancıyla hareket ediyordu. Bugün 15. yılını kutlamaya hazırlanan Kadir Has Üniversitesi ülkenin geleceğine yön verecek yeni nesilleri yetiştirmede görevini en iyi şekilde yerine getirerek, vatan borcu ödemeye devam ediyor.

HAYALİNİN PEŞİNDEN GİTTİ

1997’de, dört öğretim üyesi ve dört öğrenciyle kapılarını eğitime açan Kadir Has Üniversitesi, bugün sahip olduğu nitelik ve değerlerle Türkiye’de adından söz ettiren, önemli bir eğitim kurumu haline gelmişse; bunun arkasında 15 yıldır üniversiteyi geliştirmek için büyük bir özveriyle gayret gösteren Mütevelli Heyeti üyeleri, akademik ve idari personeli ve hiç kuşkusuz sayıları her yıl artan öğrencileri var.

Her geçen yıl kendisini geliştirmeye devam eden Kadir Has Üniversitesi’nin 15. yılında gelecek vizyonunu anlayabilmek için aslında yine kurucusu merhum Kadir Has’ın hayallerine dönmek gerekiyor. Vefatından kısa bir süre önce Mütevelli Heyeti üyelerine hitaben yazdığı mektubunda Kadir Has, “Unu, yağı ve şekeri temin ettim; artık helvayı yapma görevi sizlere düşüyor” diyerek, hayalini kurduğu helvanın tarifini şu şekilde ortaya koymuştu:

*Anayasası, bilimsel özgürlük olan Atatürkçü bir üniversite;
Malî kaynaklarını, hiç kimseye muhtaç olmayacak şekilde iyi yöneten bir üniversite;*

Bilim ve teknolojiadaki tüm yenilikleri izleyen, uygulayan bir üniversite;

Öğrencilerini, vatan ve insan sevgisiyle yetiştiren millî bir üniversite;

Emsalleriyle her platformda yarışarak kazanabilen bir üniversite;

Genç bilim insanlarının seve seve görev alacakları bir üniversite;

Gençlerin gıpta edip, girebilmek için yarıştıkları bir üniversite;

Yüksek öğrenim için ülkemize gelen yabancıların tercih ettikleri evrensel bir üniversite;

Velhâsıl; diploması tüm dünyada geçen, itibarı yüksek bir üniversite.

Merhum Kadir Has’ın ortaya koyduğu bu hayali kendisine hedef seçen Kadir Has Üniversitesi’nde mütevelli heyeti başkanından rektörüne, genel sekreterinden itfaiyecisine, öğretim üyesinden öğrencisine kadar tüm paydaşlar büyük bir özveri ve titizlikle bu hedefe ulaşmak için gayret gösteriyorlar. Üniversite’de, 21. yüzyılın gereklerine uygun olarak belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için izlenen stratejinin yansımaları, bugün benimsenen eğitim modelinde rahatlıkla görülebilir.

Kadir Has Üniversitesi’nin hedeflerine ulaşmak için izlediği stratejide öne çıkan unsurları aşağıdaki şekilde ayrıntılandırmak mümkündür.

İZLEYEN DEĞİL ŞEKİLLENDİREN BİREY

Bir üniversitenin içinde bulunduğu ülkeye ve genel olarak insanlığa yapabileceği katkılarının başında kuşkusuz yetiştireceği bireyler geliyor. Hiç kuşkusuz ki üniversiteler ancak uluslararası standartlarda nitelikli mezunlar yetiştirmeye odaklı eğitim programları benimsemeleri durumunda başarılı olacaklar ve adlarını duyuracaklardır.

Bu anlayışı içselleştiren Kadir Has Üniversitesi’nin öncelikli hedefleri arasında, sahip olduğu öz kaynaklar ve kendisini destekleyen Kadir Has Vakfı sayesinde, eğitim ve araştırmaya odaklanan bir kurum olarak varlığını sürdürmek yer alıyor. Kadir Has Üniversitesi farklı üniversite modellerinin konuşulmakta olduğu günümüz Türkiye’sinde, eğitim ve araştırma odaklı, ‘gerçek vakıf üniversitesi’ kimliğini korumayı ve öğrencilerini sorumluluk sahibi, dürüst, çağdaş, yenilikçi, özgür, yaratıcı, düşünen, sorgulayan, araştıran, ülke ve dünya meselelerini sadece izleyen değil, aynı zamanda şekillendiren bireyler olarak mezun etmeyi önemsiyor.

Üniversitenin donanımlı ve nitelikli mezunlar verme hedefiyle paralel biçimde eğitim ücretleri belli bir düzeyde tutuluyor, kaliteyi sürekli artırmak hedefiyle sınırlandırılan öğrenci sayısı ile uyumlu ve başarılı öğrencilere yönelik geniş burs imkanları sağlanıyor. 2010 yılında üniversitemize giren öğrencilerin yüzde 62’sinin burs imkanlarından yararlanıyor olması sadece nicelik olarak değil, nitelik açısından da eğitime verdiğimiz önemi açıkça ortaya koyuyor. Ulusal ve uluslararası alanlardaki gelişmeleri yakından takip edip, üniversitenin eğitim programlarını düzenli olarak gözden geçirmek öğrencilerimize verdiğimiz değerlerin göstergesi ve açık taahhüdümüzdür.

2010 YILINDA KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ'NE GİRİŞ YAPAN ÖĞRENCİLERİN YÜZDE 62'SİNİN BURS İMKANLARINDAN YARARLANIYOR OLMASI SADECE NİCELİK OLARAK DEĞİL, NİTELİK AÇISINDAN DA EĞİTİME VERDİĞİMİZ ÖNEMİ AÇIKÇA ORTAYA KOYUYOR.

Öğrencilerimizin üniversitede aldıkları temel eğitimin yanı sıra kendilerine sunulan sosyal, kültürel, sportif ve sanatsal etkinlikler sayesinde kişisel gelişimlerini her alanda başarıyla tamamlamalarına imkan sağlamak, Kadir Has Üniversitesi'nin çok yönlü yetkin bireyler yetiştirme hedefinin parçasıdır. İçinde yaşadıkları toplumun tarih, kültür ve değerlerinin farkında olmayan, sanat alanında gelişimleri zayıf kalmış bireylerin, tam anlamıyla bilgiyle donanmaları imkansızdır.

Bu düsturla hareket eden Kadir Has Üniversitesi'nin öğrencilerine sunduğu değerlerin başında, binlerce yıllık tarihi ve kültürel mirası paylaştığı Cibali Kampüsü ile bu kampüste yerleşik Rezan Has Müzesi'nin koleksiyonları geliyor. Dünyada çok az sayıda üniversiteye nasip olacak zenginlikte bir toprak altı eser koleksiyonuna sahip olan müze, aynı zamanda yıl içinde planladığı modern sanat etkinlikleri ve sergilerle de öğrencilerimize ve diğer paydaşlarımıza farklı kültürel açılımlar sunuyor.

Eğitimin her alanında öğrencilerinin gelişimine önem veren Kadir Has Üniversitesi, öğrencilerinin istihdam piyasasında talep gören bireyler olmalarını sağlamaya büyük bir özen gösteriyor. Bu çerçevede standart olmayan öznelleştirilmiş eğitim programları sayesinde, öğrencilerimiz aynı anda farklı alanlarda eğitim alarak üniversite sonrasındaki hayata en iyi şekilde hazırlanıyorlar.

Sadece üniversite hayatı boyunca değil, mezun olduktan sonra da üniversitenin bir parçası olmayı sürdüren öğrencilerimize, henüz öğrencilik yılları sırasında sunmaya çalıştığımız iş imkanları, onların zorlu hayat koşullarına hazırlanmalarını kolaylaştırmak hedefini güdüyor. Bu çerçevede iş dünyasıyla ve üçüncü sektörle girilen yakın işbirlikleri öğrencilerin mezuniyet sonrasında istihdamını kolaylaştıracak imkanları beraberinde getiriyor.

Üniversite özel sektör işbirliğinin en yakın örneklerinden biri olarak TurAssist ortaklığıyla geliştirilen 'İşim Kampüste' projesi anılabılır. Proje çerçevesinde Selimpaşa Kampüsümüz'de oluşturulan çağrı merkezi sayesinde, eğitim görmekte olan öğrencilerimize daha okurken iş dünyasıyla tanışma ve işbaşı eğitimi alma imkanı sunuyor.

Benzer şekilde, Global Menkul Değerler A.Ş. ile imzalanan eğitim ortaklığı anlaşması kapsamında geliştirdiğimiz sertifika programı öğrencilerimize iş dünyasının pratiklerini öğrenme ve mezuniyet sonrasında ayrıcalıklı hazırlanma imkanı sağlıyor.

İNSANLIĞA KATKIDA BULUNUYORLAR

Üniversitelerin dünyanın ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünün oluşumuna katkıda bulunmasının bir diğer yöntemi, yerleşik oldukları çevreyle kurdukları ilişki vasıtasıyla toplumsal katkı sağlamalarıdır.

Kadir Has Üniversitesi olarak merkez kampüsümüzün yer aldığı Cibali semtinden başlayarak, genişleyen halkalar mantığıyla tasarlanan projelerimiz, içinde bulunduğu semtten başlayarak küresel ölçekte insanlığa katkıda bulunma hedefine yönelmektedirler. Üniversitemiz tarafından yakın çevresinde yürütülen 'Komşuluk Hakkı' projesi bu kapsamda attığımız önemli bir adımdır.

Proje kapsamında Cibali semtinin sorunlarının çözümünde aktif rol almaya özen gösteren üniversitemiz, kurduğu 'Cibali Paydaş Kurulu'nun yönlendirmesi ile öğrencilerimiz ve Cibali halkının desteğiyle bir dizi sosyal sorumluluk projesine imza atmaktadır.

Öğrencilerimizin sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesi amacıyla kendilerine kredili olarak verilen 'Sosyal Sorumluluk' dersini, onların içinde buldukları toplumun ve daha geniş düzlemde insanlığın sorunlarına çözüm üretecek bireyler olarak yetiştirmelerini sağlayacak önemli bir girdi olarak görüyoruz.

ETÜT ABLALARI, ETÜT AĞABEYLERİ

Nitekim öğrencilerimizin Cibali semtinde ilköğretim düzeyindeki çocuklara 'etüt ablalığı/ağabeyliği' yaparak ders çalıştırmaları, bu öğrencilerin ihtiyaçlarının giderilebilmesi için seferber olmaları, üniversitenin düzenlediği faaliyetlerde aktif rol alarak bölgenin gelişimine katkıda bulunmaları ve bu çabalarının semt halkı tarafından takdirle karşılanması çabalarımızın doğru yönde olduğunu gösteriyor.

İçinde bulunduğumuz semtin yanı sıra İstanbul geneline odaklanarak şehrin alt yapısından yenilenmesine, kültürel sorunlarından sosyal sorunlarına varıncaya dek birçok alanda çözümler önererek, faaliyet yürütmek üzere oluşturulan İstanbul Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi, yürüttüğü faaliyetlerle

21. yüzyılın önemli mega kentlerinden ve çekim merkezlerinden biri olan İstanbul'un farklı miraslarına sahip çıkmak ve İstanbul çalışmalarını uluslararası düzeye taşımamın yanı sıra, şehrin sorunlarının çözümüne bilimsel katkı sağlamayı görev ve sorumluluk olarak üstlenmiştir.

Öğrencilerin yanı sıra üniversiteye girecek aday öğrencilere yönelik düzenlediğimiz, ücretsiz eğitim kampları da topluma karşı sorumluluklarımızı yerine getirme çabamızın devamını oluşturuyor. Her yıl düzenli olarak tiyatro, tasarım, sinema, enformasyon teknolojileri ve mühendislik gibi alanlarda düzenlediğimiz kamplar; aday öğrencilerin tercih yapmadan önce ilgi duydukları alanı keşfedebilmelerini kolaylaştıracak imkanları sunmaktadır.

Fotoğraf: Ulaş TOSUN

İSTANBUL'UN KÜLTÜREL, SANATSAL VE BİLİMSEL ETKİNLİKLER İÇİN DÜNYADA ÖNEMLİ BİR ÇEKİM MERKEZİ HALİNE GELDİĞİNİN FARKINDA OLAN KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ, ŞEHRİN MERKEZİNDEKİ PAHA BIÇILMEZ KONUMUYLA ULUSLARARASI ETKİNLİKLERE EV SAHİPLİĞİ YAPIYOR VE ÖNEMLİ ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİNE İMZA ATIYOR. ÜNİVERSİTEMİZ, 2011 YILININ İLK DOKUZ AYINDA 500'ÜN ÜZERİNDE ETKİNLİĞE İMZA ATTI.

TERSİNE BEYİN GÖÇÜ

Üniversitelerin parçası oldukları ülkeye yaptıkları katkılardan bir diğeri hiç kuşkusuz ki ülkenin araştırma kapasitesi ve toplumsal bilinçlenmeye sağladıkları destektir. Bu çerçevede üniversitelerin toplumdan ayrıksı duran, sadece uzmanların anlayacağı türden bilgi üreten ve bunları kendi aralarında tartışan kurumlar değil, tüm toplumun faydalanabileceği bilgiyi üreten kurumlar haline dönüşmesi önem taşıyor.

Kadir Has Üniversitesi'nde eğitim kadrosunu güçlendirmek ve araştırma kapasitesini her geçen yıl daha da ileriye taşımak amacıyla yoğun çaba sarf ediliyor. Akademik personel, ulusal ve uluslararası alanda sürdürdükleri başarılı çalışmaların yanı sıra, toplumun dünyadaki olayları anlayabilmesine olanak sağlayacak faaliyetlere imza atmaları için teşvik ediliyorlar.

Akademik personelin sadece bilimsel anlamda sağladığı katkıya değil, bunun ötesinde toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikli öğrenciler yetiştirebilme kapasitesine sahip olmalarına önem veriliyor. 'Tersine beyin göçü' olarak adlandırdığımız ve eğitimi yurt dışında tamamlayan bilim insanlarının Türkiye'ye kazandırılmasını hedefleyen anlayışımızla, yurt dışında deneyim kazanan akademisyenlerimizin tecrübelerini gençlerimize aktarmalarını sağlamak için çalışıyoruz.

Bugün çok sayıda yabancı ülkeden akademisyenin de görev aldığı üniversitemize, yabancı uyruklu öğrencilerin gelmesini teşvik ederek öğrencilerimizin farklı kültür ve deneyimleri üniversite ortamında tecrübe etmelerinin önünü açıyor, gerçek anlamda uluslararası bir kampüs oluşturmaya gayret ediyoruz.

Batıda 'think tank' olarak adlandırılan ve bağımsız bilgi üretimine katkı sağlayan düşünce kuruluşlarına benzer yapıların üniversite içerisinde oluşumunu teşvik ederek, araştırma merkezlerinin otonom yapıda birimler haline gelmesini sağlamak için çalışmalar yürütüyoruz.

Türkiye örneğinde genellikle başarısız olmuş klasik 'araştırma ve uygulama merkezi' modeli yerine, üniversite personeli dışında,

kendi nitelikli ve donanımlı iş ve beyin gücüne sahip araştırma merkezlerinin, yürüttükleri projeler çerçevesinde kendi finansmanlarını sağlamaları bağımsız bilgi üretiminin de önünü açıyor.

Yürüttükleri projelerin yanı sıra ulusal ve uluslararası alanda gerçekleştirdikleri işbirlikleriyle üniversitenin işbirliği ağı ve araştırma kapasitesini zenginleştiren araştırma merkezlerimizin gelişimini teşvik etmek ve öğrencilerimizi bu merkezlerle bağlantıya geçmeye cesaretlendirerek, uluslararası alanda tecrübe edinmelerine imkan vermek üniversitemizin izlediği gelecek stratejisinin önemli parçalarıdır.

SAYGIN, ULUSLARARASI BİR ÜNİVERSİTE

Üniversiteler gerek düzenledikleri, gerekse ev sahipliği yaptıkları önemli etkinliklerin yanı sıra, akademik araştırmalarının özgünlüğü ile öğrenci ve mezunlarının başarılarıyla ülke içi ve dışında prestij kazanırlar.

İstanbul'un kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için dünyada önemli bir çekim merkezi haline geldiğinin farkında olan Kadir Has Üniversitesi, şehrin merkezindeki paha biçilmez konumuyla uluslararası etkinliklere ev sahipliği yapmakta ve önemli uluslararası işbirliklerine imza atıyor.

Temmuz 2011'de Türkiye'de ilk kez üniversitemiz işbirliği ve ev sahipliğinde gerçekleştirilen, dünyanın en önemli medya ve iletişim araştırmaları birliği olan International Association of Media and Communication Research (IAMCR) Kongresi bu tür etkinliklere güzel bir örnektir. 100'ün üzerinde ülke ve tüm kıtalardan medya ve iletişim endüstrilerinin önde gelen isimlerinden yerli ve yabancı 1500'ün üzerinde konuşan konferans kapsamında İstanbul'a gelmesinin önemi yadsınmaz.

Benzer şekilde, sosyal bilimler alanında önemli kuruluşlar arasında yer alan Central and East European International Studies Association (CEEISA) tarafından 1999 yılından bu yana farklı ülkelerde düzenlenen uluslararası kongre serilerinin 8.'sinin bu yıl ilk kez Türkiye'de Kadir Has Üniversitesi ev sahipliğinde

ÜNİVERSİTEMİZ PERSONELİ ULUSAL VE ULUSLARARASI ÖNEMLİ KURULUŞLARLA OLUŞTURDUKLARI İŞBİRLİKLERİYLE SON BİR YILDA 1 MİLYON TÜRK LIRASI EŞ DEĞERİ PROJE ALARAK ÜNİVERSİTENİN ULUSLARARASI SAYGINLIĞINA KATKIDA BULUNDULAR. DÜNYANIN FARKLI BÖLGELERİNDEN 28 ÜLKEDE GİRİŞİLEN 35 AYRI PROJENİN ALTINDA ÜNİVERSİTEMİZ AKADEMİK PERSONELİNİN İMZASININ OLMASI DOĞRU YOLDA İLERLEDİĞİMİZİN AÇIK GÖSTERGESİDİR.

düzenlenmesi de üniversitemizin uluslararası etkinliklere ve işbirliklerine verdiği önemi gösteriyor.

2011 yılının sadece ilk dokuz ayında 500'ün üzerinde etkinliğe imza atan üniversitemizin uluslararası alanda bir çekim merkezi haline geldiği açıkça görülüyor.

Üniversitemiz, bugün Avrupa'nın farklı ülkelerinden 54 üniversiteyle imzaladığı Erasmus değişim anlaşmalarının yanı sıra ABD, Orta Doğu, Balkanlar ve Uzak Doğu'da çok sayıda üniversite ve araştırma merkeziyle imzaladığı öğrenci değişim, ortak eğitim ve araştırma işbirlikleri çerçevesinde bu alanda Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri arasına giriyor.

Her yıl eğitiminin bir kısmını yurt dışında tamamlamak üzere farklı ülkelere giden çok sayıda öğrencimizin farklı kültürleri yerinde öğrenmelerine ek olarak, kendilerine güvenlerini eğitimleri sırasında geliştirmekte olduklarını görmek bize kıvanç veriyor. Öğrenci değişimi ve ortak programlar çerçevesinde her yıl üniversitemize gelen yabancı öğrenciler de benzer bir etkiyi kampüslerimize taşıyorlar.

Kadir Has Üniversitesi'nin önem verdiği ve sürekli geliştirmeyi hedeflediği bir diğer uygulama da uluslararası yaz okullarıdır. Dünya çapında prestij sahibi üniversitelerle yürüttüğümüz kısa süreli eğitim programları çerçevesinde sadece yabancı öğrencilerin ülkemize gelmesi değil, aynı zamanda Kadir Has Üniversitesi öğrencileri ile Türkiye'deki diğer üniversitelerin öğrencilerinin de bu eğitim programlarına katılmaları teşvik edilmekte; böylece oluşturulan yaygın sinerji ile maksimum fayda sağlanıyor.

2011 yazında Princeton Üniversitesi Yakın Doğu Çalışmaları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şükrü Hanioglu'nun koordinasyonunda Cibali kampüsümüzde yürütülen yaz okulu ile Harvard Üniversitesi'nin yanı sıra çok sayıda uluslararası kuruluşun ortaklığıyla gerçekleştirdiğimiz 'Uluslararası Komşuluk Sempozyumu' bu çabalara örnek gösterilebilir.

Üniversitemiz akademik personelinin ulusal-uluslararası projelerde görev almaları ve bunların sonuçlarını saygın yayınlar ile toplumsal faydaya dönüştüren uygulamalara çevirmeleri teşvik edilen bir başka uygulamadır.

Bu çerçevede üniversitemiz personeli ulusal ve uluslararası önemli kuruluşlarla oluşturdukları işbirlikleriyle son bir yılda 1 milyon Türk Lirası eş değeri proje olarak üniversitemizin uluslararası saygınlığına katkıda bulundular. Dünyanın farklı bölgelerinden 28 ülkede girişilen 35 ayrı projenin altında üniversitemiz akademik personelinin imzasının olması doğru yolda ilerlediğimizizin açık göstergesidir.

GELECEĞİN YENİ SAHİPLERİ

Bir insanın hayaliyle başlayan ve 15. yılını kutlamaya hazırlanan Kadir Has Üniversitesi ortaya koyduğu hedefler ve izlediği stratejilerle kısa sürede önemli bir mesafe kat etmiştir. Dikey olmaktan ziyade herkesin söz sahibi olduğu ve sorumluluk alabildiği yatay bir yönetim anlayışının hakim olduğu üniversitede, akademik personelinin idari personeline herkes üstlendiği sorumluluğun ciddiyeti ve bilincinde büyük bir özveriyle çalışmalarını yürütüyor.

Vizyonumuzu genişletmek ve daha ileriye götürmek için sahip olduğumuz imkanları en iyi şekilde kullanmak konusunda kararlıyız. İzlediğimiz yolun uzun ve engebeli olduğunun farkında fakat kurucumuz Kadir Has'ın "ağır ağır ve sürekli yürüyen için uzun yol yoktur" sözleriyle gerçekleştirmeye başladığı hayalin arkasındayız. Sağlanan burs imkanlarıyla her yıl nitelikli öğrenci sayısını arttıran, eğitim kadrosunu sürekli güçlendiren, imza attığı bilimsel çalışmalar ve araştırmalarla adından söz ettiren, ulusal ve uluslararası düzeydeki etkinlikler için bir çekim merkezi haline gelen, araştırma kapasitesini her geçen yıl arttıran, sadece akademik ve bilimsel değil sosyal alanda da faaliyetlerini sürdüren bir üniversite olmayı sürdürebilmek ve daha ileri noktalara gelebilmek için çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz.

Çünkü geleceğin yeni sahiplerini yetiştirmenin sorumluluğunun bilincindeyiz...